

Baronesa

září, říjen, listopad 2011

Evropská Noc vědců na pardubické hvězdárně

*Letos již sedmým rokem přichází evropská oslava všech badatelů zvaná **Noc vědců**. Odehraje se v **pátek 23. září 2011** a pardubická hvězdárna opět nebude jen přihlížet. Máme připravený bohatý program ve spolupráci s **pardubickým střediskem Europe Direct**. Můžete se těšit na kvízy a soutěže o hodnotné ceny nebo na pozorování komety a planety Jupiter. **Startujeme v 19 hodin. Neučte si to ujít a přijďte se podívat!***

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause

DDM DELTA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na podzim 2011

Merkur	v první polovině září na ranní obloze, jinak nepozorovatelný
Venuše	nepozorovatelná
Mars	v září na ranní obloze, v listopadu již v druhé polovině noci
Jupiter	pozorovatelný celou noc
Saturn	pozorovatelný až od listopadu na ranní obloze

Pozn.: *Není-li uvedeno jinak, jsou časové údaje platné pro středoevropský letní čas (SELČ).*

Měsíc	První čtvrt' nastává	04. 9. v 19:39	04. 10. v 05:15	02. 11. v 18:38
	Úplněk nastává	12. 9. v 11:26	12. 10. ve 04:05	10. 11. ve 22:16
	Poslední čtvrt' nastává	20. 9. v 15:38	20. 10. v 05:30	18. 11. v 17:09
	Nov nastává	27. 9. ve 13:08	26. 10. ve 21:56	25. 11. v 08:10

Slunce Dny se zkracují; **30. 10. 2011** ve 3:00 SELČ se mění letní čas na zimní 2:00 SEČ.

Dne **23. 9. 2011 v 11:04** Slunce vstupuje do znamení Vah – *podzimní rovnodennost*.

Ve středu **1. 9. 2011** vychází v 6:14, zapadá v 19:45;

ve středu **30. 11. 2011** vychází v 7:35 SEČ, zapadá v 16:02 SEČ.

Nejzajímavější úkazy a události

Celý podzim Zjasňující kometa C/2009 P1 Garradd

Kometa *Garradd* v podzimních měsících pomalu přeletí na večerní oblohu a její jasnost se bude pohybovat v hodnotách vhodných pro pozorování malým dalekohledem, například loveckým triedrem. Kometa má výrazně kondenzovanou komu a ve větších přístrojích poměrně výrazný chvost. V průběhu podzimu z důvodu geometrického postavení vůči Zemi bude téměř nehybně ležet v jihovýchodním cípu souhvězdí Herkula a pozvolna zjasňovat. Teprve na konci roku se její pozorovací podmínky značně zlepší a kometa by měla být vidět i pouhýma očima a po celou noc. Přísluním proletí jen pár hodin před letošním Štedrým dnem.

3. 9. Merkur ve výhodné západní elongaci

Planeta Merkur se 3. září octne v největší západní elongaci od Slunce a to znamená, že bude poměrně snadno pozorovatelná na ranní obloze při rozbřesku. Spolu s Jupiterem a Marsem budete tedy moci vidět ráno hned tři planety Sluneční soustavy.

Druhá polovina října Kometa C/2010 X1 Elenin na ranní obloze

Pokud kometa *Elenin* přežije 10. září svůj blízký průlet kolem Slunce, měla by od poloviny října přibližně na dva týdny ozdobit ranní oblohu jako malá vlasatice viditelná i pouhýma očima. Více informací najdete na internetové stránce www.kommet.cz.

22. 10. Maximum meteorického roje Orionidy

Každoročně aktivní podzimní „větev“ roje ze známé Halleyovy komety bude vrcholit za poměrně dobrých podmínek. Měsíc bude rušit dva dny po poslední čtvrti v souhvězdí Lva. Vyplatí se pozorovat tedy hlavně krátce po půlnoci, kdy je již radiant roje poměrně vysoko nad obzorem. Meteory jsou pomalé a každou hodinu jich spadne přibližně 17.

Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna b. A. Krause ve spolupráci s *Astronomickou společností Pardubice* pro Vás připravila přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2011/2012 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to druhý největší dalekohled v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **Pátek 23. září od 19 hodin do půlnoci** – Akce „*Evropská Noc vědců na pardubické hvězdárně*“. Letos již sedmým rokem bude pardubická hvězdárna zapojená do této celoevropské akce pro veřejnost. Spolu s pardubickým střediskem Europe Direct pro vás připravila bohatý program od 19 hodin do půlnoci. Těšit se můžete na soutěže o hodnotné ceny včetně astronomických dalekohledů nebo na pozorování noční oblohy včetně komety C/2009 P1 Garradd. Více na webu pardubické hvězdárny. Vstup je zdarma.
- **Pátek 14. října od 19 hodin** – přednáška „*Konec raketoplánů: A co dál?*“. Přednášející *Milan Halousek* z České kosmické kanceláře a Astronomické společnosti Pardubice se s námi ohlédne za koncem třicetileté éry raketoplánů a přiblíží nám další plány amerického kosmického programu. Vstupné 30 Kč.
- **Pátek 25. listopadu od 19 hodin** – přednáška „*Černé Slunce v Patagonii*“. Přednášející a vzácný host *Marcel Bělík* z Hvězdárny v Úpici nás seznámí s jednavacetiletou astronomicko-cestovatelskou tradicí úpické hvězdárny a zaveze do divoké a nespoutané přírody v jihoargentinské Patagonii, kde se mu podařilo v červenci minulého roku pozorovat za velmi neobvyklých podmínek úplné zatmění Slunce. Vstupné 30 Kč.

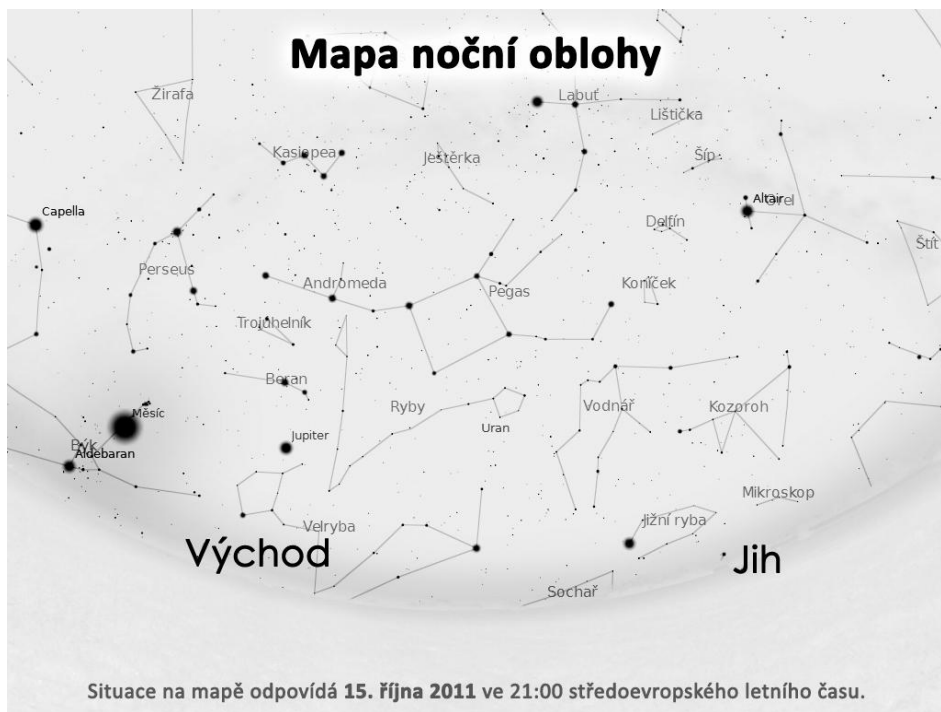
Hvězdárna má též svou turistickou známku, cena je 30 Kč.

PARDUBICE

Mapa noční oblohy

Situatione na mapě odpovídá 15. října 2011 ve 21:00 středoevropského letního času.

HVĚZDÁRNA JE NA PODZIM OTEVŘENA:

ZÁŘÍ	PÁTEK	20:00 – 22:00
ŘÍJEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	19:00 – 21:00
LISTOPAD	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	18:00 – 20:00

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, JINAK NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ 30 Kč, DĚTI (DO 15 LET) 15 Kč

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, telefon: 603 165 366, 466 310 563

Další informace naleznete na:
www.astropardubice.cz